

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
(Νέος Κανονισμός 2015)

Άρθρο 1: Αντικείμενο και Σκοπός - Μεταπτυχιακοί τίτλοι

Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος Φιλοσοφίας εξειδικεύει και συμπληρώνει τις διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης με αρ.175429/Β7 (ΦΕΚ 3030/10-11-2014) για την οργάνωση και λειτουργία ΠΜΣ στο Τμήμα Φιλοσοφίας. Εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (ΓΣΕΣ) του Τμήματος Φιλοσοφίας και μπορεί να αναθεωρείται ανά έτος, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ) του ΠΜΣ.

Το ΠΜΣ «Θεωρητική και Πρακτική Φιλοσοφία» αποσκοπεί στην ανάπτυξη της έρευνας στη Φιλοσοφία καθώς και στην εκπαίδευση πτυχιούχων στο επιστημονικό αυτό πεδίο. Απονέμει Μ.Δ.Ε. στις ακόλουθες κατευθύνσεις:

Γνωσιοθεωρία και Μεταφυσική
Ηθική και Πολιτική Φιλοσοφία.

Άρθρο 2: Όργανα του ΠΜΣ

Τα όργανα του Π.Μ.Σ. είναι:

(α) Η Σύγκλητος Ειδικής Σύθεσης του Πανεπιστημίου Πατρών και
(β) ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Πατρών, σύμφωνα με το οριζόμενο στον Ν. 3685/2008, άρθρο 2·

(γ) Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (ΓΣΕΣ) του Τμήματος Φιλοσοφίας, η σύνθεση της οποίας ορίζεται στο Ν. 2083/1992. Οι αρμοδιότητές της είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες: η διαμόρφωση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών. Συγκεκριμένα η ΓΣΕΣ αποφασίζει ποια μαθήματα κορμού και κατεύθυνσης θα διδάσκονται και αναθέτει τη διδασκαλία τους· ο καθορισμός της ύλης των εξετάσεων για την επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών· η σύσταση επιτροπών αρμόδιων για τα θέματα των εξετάσεων, όπως αυτές προβλέπονται παρακάτω, στο άρθρο 5.

(δ) Ο Διευθυντής του ΠΜΣ. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος ΔΕΠ (βαθμίδα αναπληρωτή καθηγητή και άνω) και εκλέγεται από τη ΓΣΕΣ.

(ε) Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ. Η ΣΕ είναι τριμελής. Εκλέγεται από την ΓΣΕΣ και αποτελείται από τον Διευθυντή του ΠΜΣ και από δύο άλλους διδάσκοντες του Τμήματος. Η θητεία της είναι διετής. Η ΣΕ είναι υπεύθυνη για το συντονισμό της λειτουργίας του ΠΜΣ, για τη διενέργεια των εξετάσεων και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, και επιμελείται τα τρέχοντα φοιτητικά ή άλλα διαδικαστικά ζητήματα που προκύπτουν.

Άρθρο 3: Προκήρυξη θέσεων και προϋποθέσεις συμμετοχής

1. Προκήρυξη θέσεων

Το ΠΜΣ προκηρύσσει είκοσι (20) θέσεις μεταπτυχιακών φοιτητών συνολικά για τις δύο κατευθύνσεις του ΠΜΣ. Για την επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών, η Γραμματεία του Τμήματος διεκπεραιώνει αρμοδίως τη δημοσίευση της προκήρυξης στον Τύπο, όπου καθορίζονται: α) Οι προϋποθέσεις συμμετοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών στη διαδικασία επιλογής, β) Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν, γ) Οι προθεσμίες υποβολής των δικαιολογητικών και η ακριβής διεύθυνση στην οποία πρέπει αυτά να υποβληθούν, δ) Η διαδικασία καθώς και τα κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών, ε) Η εξεταστέα ύλη των μαθημάτων, στα οποία προβλέπεται να εξεταστούν οι υποψήφιοι, στ) Οι ημερομηνίες των εξετάσεων.

2. Απαραίτητες προϋποθέσεις συμμετοχής στο ΠΜΣ

(α) Οι υποψήφιοι για το ΠΜΣ πρέπει να είναι κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμου πτυχίου αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

(β) Σύμφωνα με την παράγραφο 12 του άρθρου 5 του Νόμου 2916/2001 (ΦΕΚ 114, τ.Α' /4-6-2001), υποψήφιοι για το ΠΜΣ μπορούν να είναι και πτυχιούχοι ΤΕΙ.

γ) Για τους αλλοδαπούς υποψηφίους που κατέχουν πτυχίο ΑΕΙ ισότιμο με εκείνα των ελληνικών ΑΕΙ, απαραίτητη προϋπόθεση θεωρείται η επαρκής γνώση της ελληνικής, η οποία πιστοποιείται από τα κρατικά πιστοποιητικά ελληνομάθειας.

(δ) Για όλους τους υποψήφιους, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επαρκής γνώση μιας τουλάχιστον από τις επόμενες ξένες γλώσσες: αγγλική, γαλλική, γερμανική. Το επίπεδο γνώσης της ξένης γλώσσας δεν πρέπει να είναι κατώτερο του «πολύ καλό» Γ1/C1 όπως αυτό ορίζεται από τα κριτήρια διαγωνισμών του ΑΣΕΠ και πιστοποιείται από την κατάθεση αναγνωρισμένων τίτλων γλωσσομάθειας σύμφωνα με την ίδια ρύθμιση ΑΣΕΠ (βλ. Παράρτημα Ε', «Τίτλοι Γλωσσομάθειας - Τρόποι Απόδειξης» των προκηρύξεων ΑΣΕΠ).

Εάν, κατά τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων, δεν προκύπτει από τα υποβληθέντα δικαιολογητικά η επάρκεια στην ξένη γλώσσα πιστοποιείται με γραπτές εξετάσεις που διενεργούνται με ευθύνη της ΓΣΕΣ. Στην εξέταση ζητείται η μετάφραση ξενόγλωσσου φιλοσοφικού κειμένου με (δυνατότητα) χρήσης δίγλωσσου μη-φιλοσοφικού λεξικού. Η εξέταση στην γλώσσα προηγείται της εξέτασης στα μαθήματα φιλοσοφίας (εξέταση εισαγωγής) και της περιόδου προετοιμασίας της φιλοσοφικής εξέτασης. Σε περίπτωση αποτυχίας ο υποψήφιος δεν πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις και δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στην εξέταση εισαγωγής. Προβιβάσιμος βαθμός είναι το πέντε (5) και άνω της κλίμακας 0-10.

3. Δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλουν οι υποψήφιοι

α) Αίτηση συμμετοχής στο ΠΜΣ.

β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού ή ξένου ΑΕΙ ή πτυχίο ΤΕΙ συναφούς Τμήματος και πιστοποιητικό αντιστοιχίας ή ισοτιμίας από το ΔΙΚΑΤΣΑ ή το ΔΟΑΤΑΠ, για πτυχιούχους των πανεπιστημίων του εξωτερικού.

γ) Πιστοποιητικό σπουδών, στο οποίο να αναγράφεται και ο βαθμός του πτυχίου.

δ) Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.

ε) Βιογραφικό σημείωμα, στο οποίο αναφέρονται αναλυτικά οι σπουδές και η τυχόν επιστημονική δραστηριότητα.

στ) Τις πιθανές δημοσιευμένες επιστημονικές τους εργασίες.

ζ) Πιστοποιητικό κατοχής μίας τουλάχιστον ξένης γλώσσας (αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής) σύμφωνα με τα ανωτέρω (Αρ. 3 παρ. 2, εδάφ. δ) οριζόμενα, εφόσον υπάρχει.

η) Φωτοτυπία της Αστυνομικής Ταυτότητας και δύο πρόσφατες φωτογραφίες, στις οποίες να αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου.

Άρθρο 4: Πρόγραμμα Μαθημάτων - Προϋποθέσεις απόκτησης διπλωμάτων

Στο ΠΜΣ προβλέπονται συνολικά, και για τις δύο κατευθύνσεις, 42 μαθήματα, από τα οποία προσφέρεται ικανός αριθμός για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών. Όλα τα προσφερόμενα μαθήματα είναι τρίαωρα. Σε όσα μαθήματα κρίνεται αναγκαίο από τους διδάσκοντες προβλέπεται επιπλέον δίωρη φροντιστηριακή άσκηση, η οποία εγκρίνεται από τη ΓΣΕΣ και αναγράφεται στο επίσημο ωρολόγιο πρόγραμμα.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εντάσσονται σε μια από τις παρακάτω κατευθύνσεις: α) Γνωσιοθεωρία και Μεταφυσική, β) Ηθική και Πολιτική Φιλοσοφία.

Για την απόκτηση του ΜΔΕ απαιτείται η συμπλήρωση 120 πιστωτικών μονάδων ECTS. Σε κάθε μάθημα αντιστοιχούν από οκτώ (8) ως δεκαπέντε (15) πιστωτικές μονάδες. Το σεμινάριο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας αντιστοιχεί σε 2 πιστωτικές μονάδες και η διπλωματική εργασία αντιστοιχεί σε 20 πιστωτικές μονάδες. Απαραίτητες προϋποθέσεις για την απόκτηση του ΜΔΕ είναι οι υποψήφιοι (α) να έχουν επιτυχώς εξετασθεί σε επτά (7) μαθήματα (τέσσερα μαθήματα κορμού, εκ των οποίων υποχρεωτικά ένα μάθημα “Θέματα Γνωσιοθεωρίας και Μεταφυσικής” και ένα μάθημα “Θέματα Ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας”, και τρία μαθήματα κατεύθυνσης)· (β) να έχουν συμμετάσχει επιτυχώς στο σεμινάριο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας· και (γ) να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τη διπλωματική τους εργασία. Η παρακολούθηση των μαθημάτων και των σεμιναρίων είναι υποχρεωτική (βλ. άρθρο 7, παρ. 4).

Αναλυτική παρουσίαση των μαθημάτων

Στο ΜΠΣ προβλέπονται δέκα (10) μαθήματα κορμού κοινά για όλες τις κατευθύνσεις. Από αυτά επιλέγονται τα τέσσερα, τα οποία οι φοιτητές παρακολουθούν κατά το πρώτο έτος σπουδών (Α΄ και Β΄ εξάμηνο). Στο δεύτερο έτος σπουδών (Γ΄ και Δ΄ εξάμηνο) οι φοιτητές παρακολουθούν τα τρία μαθήματα της κατεύθυνσης που επέλεξαν. Θα προσφέρεται κάθε φορά επαρκής αριθμός μαθημάτων του πίνακα που ακολουθεί. Οι φοιτητές οργανώνουν την παρακολούθηση των μαθημάτων κορμού και κατεύθυνσης σύμφωνα με την κατανομή σε εξάμηνα που υποδεικνύεται στον ακόλουθο πίνακα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

	Α'ΕΞΑΜΗΝΟ	
α/α	Μαθήματα κορμού	ECTS
	Οι φοιτητές επιλέγουν δύο μαθήματα	2 x 15
1.	Θέματα Γνωσιοθεωρίας και Μεταφυσικής I	
2.	Θέματα Ηθικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας I	
3.	Θέματα Φιλοσοφίας της Επιστήμης I	
4.	Θέματα Φιλοσοφίας της Γλώσσας και του Νου I	
5.	Θέματα Φιλοσοφίας της Τέχνης I	
	Σύνολο	30 ECTS

	Β'ΕΞΑΜΗΝΟ	
α/α	Μαθήματα κορμού	ECTS
	Οι φοιτητές επιλέγουν δύο μαθήματα	2 x 15
1.	Θέματα Γνωσιοθεωρίας και Μεταφυσικής II	
2.	Θέματα Ηθικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας II	
3.	Θέματα Φιλοσοφίας της Επιστήμης II	
4.	Θέματα Φιλοσοφίας της Γλώσσας και του Νου II	
5.	Θέματα Φιλοσοφίας της Τέχνης II	
	Σύνολο	30 ECTS

Κατεύθυνση Γνωσιοθεωρία και Μεταφυσική

	Γ'ΕΞΑΜΗΝΟ	
α/α	Μαθήματα κατεύθυνσης	ECTS
	Οι φοιτητές επιλέγουν δύο από τα οκτώ μαθήματα:	2 x 15
1.	Γνωσιοθεωρία I	
2.	Μεταφυσική I	
3.	Ειδικά Θέματα Γνωσιοθεωρίας και Μεταφυσικής I	
4.	Αισθητική	
5.	Φιλοσοφία του Νου	
6.	Φιλοσοφία της Γλώσσας	
7.	Φιλοσοφία της Τέχνης I	
8.	Πρακτική Άσκηση I	
	Σύνολο	30 ECTS

Δ'ΕΞΑΜΗΝΟ		
a/a	Μαθήματα κατεύθυνσης	ECTS
Οι φοιτητές επιλέγουν ένα από τα έξι μαθήματα:		
1.	Γνωσιοθεωρία II	8
2.	Μεταφυσική II	
3.	Ειδικά Θέματα Γνωσιοθεωρίας/ Μεταφυσικής II	
4.	Φιλοσοφία της Τέχνης II	
5.	Φιλοσοφία της Επιστήμης	
6.	Πρακτική Άσκηση II	
Υποχρεωτικά μαθήματα:		
7.	Σεμινάριο Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας	2
8.	Διπλωματική Εργασία	20
Σύνολο		30 ECTS

Κατεύθυνση Ηθική και Πολιτική Φιλοσοφία

Γ'ΕΞΑΜΗΝΟ		
a/a	Μαθήματα κατεύθυνσης	ECTS
Οι φοιτητές επιλέγουν δύο από τα οκτώ μαθήματα:		
1.	Ηθική Φιλοσοφία I	2 x 15
2.	Ηθική Φιλοσοφία II	
3.	Πολιτική Φιλοσοφία I	
4.	Πολιτική Φιλοσοφία II	
5.	Σχέσεις Ηθικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας	
6.	Φιλοσοφία του Δικαίου	
7.	Φιλοσοφία της Τέχνης I	
8.	Πρακτική Άσκηση I	
Σύνολο		30 ECTS

Δ'ΕΞΑΜΗΝΟ		
a/a	Μαθήματα κατεύθυνσης	ECTS
Οι φοιτητές επιλέγουν ένα από τα έξι μαθήματα:		
1.	Ηθική Φιλοσοφία III	8
2.	Πολιτική Φιλοσοφία III	
3.	Κοινωνική Φιλοσοφία I	
4.	Κοινωνική Φιλοσοφία II	
5.	Φιλοσοφία της Τέχνης II	
6.	Πρακτική Άσκηση II	
Υποχρεωτικά μαθήματα:		
7.	Σεμινάριο Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας	2
8.	Διπλωματική Εργασία	20
Σύνολο		30 ECTS

Άρθρο 5: Κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Η αξιολόγηση των υποψηφίων φοιτητών και η βαθμολόγησή τους γίνεται με ευθύνη της ΓΣΕΣ με τις διαδικασίες που περιγράφονται παρακάτω. Η σειρά επιτυχίας καθορίζεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια (ο μέγιστος αριθμός μονάδων που μπορεί να συγκεντρώσει ένας υποψήφιος είναι 100):

- Γραπτές εξετάσεις φιλοσοφίας : συγκεντρώνουν έως και 80 μ.
- Βαθμός πτυχίου: συγκεντρώνει έως και 15 μ.
- Διπλωματική εργασία βαθμολογημένη με βαθμό ανώτερο ή ίσο του επτά (7) ή και Μεταπτυχιακός ή διδακτορικός τίτλος ή και δημοσιευμένες επιστημονικές εργασίες: 5 μ.

A. Γραπτές Εξετάσεις

1. Οι γραπτές εξετάσεις είναι δύο (2), διάρκειας τριών (3) ωρών η καθεμία και δεν διεξάγονται σε επάλληλες ημέρες. Τα δύο εξεταζόμενα μαθήματα/αντικείμενα είναι (Α) Ηθική και πολιτική φιλοσοφία, (Β) Γνωσιοθεωρία και Μεταφυσική και επιμερίζονται έκαστο σε τρεις ενότητες: α) αρχαία φιλοσοφία, β) νεότερη φιλοσοφία και γ) φιλοσοφία του 20^{ου} αιώνα/σύγχρονη φιλοσοφία.
2. Η ΓΣΕΣ ορίζει την ύλη των εξετάσεων: αυτή θα αντιστοιχεί για κάθε μία από τις (τρεις) ενότητες των παραπάνω (δύο) μαθημάτων/αντικειμένων σε φιλοσοφικά κείμενα, όπου πιθανόν να προσδιορίζονται επιμέρους θεματικές περιοχές.
3. Η ΓΣΕΣ ορίζει τους εισηγητές των θεμάτων και τους διορθωτές των γραπτών, καθώς και τους αναβαθμολογητές. Η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ και οι εισηγητές θεμάτων αποτελούν την Επιτροπή Εξετάσεων Εισαγωγής, η οποία συνεδριάζει δύο ώρες πριν από κάθε εξέταση για την επιλογή των θεμάτων. Για κάθε μάθημα/αντικείμενο θα υπάρχουν τρεις εισηγητές θεμάτων (ένας ανά ενότητα), οι οποίοι πρέπει να είναι διαφορετικοί από τους διορθωτές. Ο κάθε εισηγητής προτείνει τέσσερα θέματα εξετάσεων της ειδικότητάς του, η Επιτροπή Εξετάσεων επιλέγει τα δύο και κληρώνει ένα εξ αυτών. Για κάθε αντικείμενο απαιτούνται έξι διορθωτές, δύο ανά ενότητα, καθώς και δύο αναβαθμολογητές, ένας ανά μάθημα. Στην περίπτωση που στις βαθμολογίες αυτών των δύο ανά ενότητα εξεταστών καταγραφεί διαφορά άνω των τριών (3) βαθμών της κλίμακας 0-10, τότε το γραπτό παραπέμπεται στον αναβαθμολογητή του μαθήματος.
Ο υποψήφιος καλείται να απαντήσει στα θέματα δύο (2) ιστορικών ενοτήτων από τις τρεις (3), στις οποίες επιμερίζεται κάθε εξεταζόμενο μάθημα. Ο βαθμός του κάθε γραπτού προκύπτει από το άθροισμα όλων των επιμέρους βαθμολογιών. Σε περίπτωση αναβαθμολόγησης διπλασιάζεται ο βαθμός του αναβαθμολογητή.

B. Βαθμός πτυχίου

Ο βαθμός πτυχίου αντιστοιχεί σε 15μ., δηλαδή υπολογίζεται με συντελεστή 1,5.

Γ. Διπλωματική εργασία ή μεταπτυχιακός ή διδακτορικός τίτλος ή επιστημονικές εργασίες

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος έχει εκπονήσει διπλωματική εργασία που βαθμολογήθηκε με βαθμό ανώτερο ή ίσο του επτά (7), ή είναι κάτοχος μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής (εγκεκριμένο από το ΔΙΚΑΤΣΑ ή το ΔΟΑΤΑΠ), ή έχει δημοσιεύσει επιστημονικές εργασίες ερευνητικού τύπου, τότε πιστώνεται αυτομάτως με 5μ.

Δ. Υπολογισμός και ανακοίνωση αποτελεσμάτων

1. Επιλέξιμοι είναι οι υποψήφιοι που συγκεντρώνουν συνολική βαθμολογία τουλάχιστον 50 μ. εκ των οποίων τουλάχιστον 40 μ. προκύπτουν από τις γραπτές εξετάσεις φιλοσοφίας και έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον 8 μονάδες σε κάθε μία από τις ενότητες των εξεταζομένων μαθημάτων. Υποψήφιοι που δεν πληρούν τον όρο των τουλάχιστον 8 μονάδων μπορούν υπό συγκεκριμένους όρους να θεωρηθούν επιλαχόντες (βλ. πιο κάτω: αρθρ.6, Β.7).
2. Η Γραμματεία του Τμήματος ανακοινώνει τον πίνακα τελικών αποτελεσμάτων, όπου καταγράφεται η σειρά επιτυχίας των υποψηφίων και η επίδοσή τους. Οι επιτυχόντες εγγράφονται με δήλωσή τους. Η διαδικασία εγγραφής ολοκληρώνεται πριν την έναρξη των μεταπτυχιακών μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (βλέπε άρθρο 6).

Υπόδειγμα υπολογισμού αποτελέσματος:

Βαθμός πτυχίου: 8		8	.1,5	=
12μ.				
Διπλωματική εργασία με βαθμό 7:				5μ.
Βαθμός Α' μαθήματος: 8+9 = 17	7+8= 15			
17+15=32μ.				
Βαθμός Β' μαθήματος: 4+4=8	5+7=12			8+12=20
μ.				
Σύνολο:				
69μ.				

Άρθρο 6: Διαδικασίες επιλογής των φοιτητών

Η επιλογή των φοιτητών για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης γίνεται με τις διαδικασίες που περιγράφονται παρακάτω:

Α. Έλεγχος τυπικών προϋποθέσεων από την Γραμματεία.

- Η Γραμματεία του Τμήματος Φιλοσοφίας παραλαμβάνει τις αιτήσεις και τα απαραίτητα δικαιολογητικά που υποβάλλουν οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές, όπως αυτά περιγράφονται παραπάνω, στο άρθρο 4. Ελέγχει την εγκυρότητα και την πληρότητα των δικαιολογητικών κάθε υποψηφίου, συντάσσει συνολικό πίνακα των αιτούντων καθώς και τον πίνακα των υποψηφίων που δεν πληρούν την προϋπόθεση γλωσσομάθειας και παραπέμπονται σε εξέταση γλωσσικής επάρκειας και διαβιβάζει τους πίνακες στη ΣΕ. Τα δικαιολογητικά που κατατίθενται από τους υποψηφίους πρέπει να είναι πλήρη και να έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα.

- Η ΣΕ κατόπιν αυτού ελέγχει τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, καλεί στην εξέταση της ξένης γλώσσας ανακοινώνει τα αποτελέσματα της εξέτασης στην ξένη γλώσσα και, αφού λάβει υπ' όψιν τα αποτελέσματα αυτά, συντάσσει τον τελικό πίνακα υποψηφίων. Με απόφαση της ΓΣΕΣ η ΣΕ αναλαμβάνει την ευθύνη και τη γενική εποπτεία όλων των διαδικασιών επιλογής, όπως αυτές περιγράφονται παραπάνω, στο άρθρο 5.

B. Εξετάσεις εισαγωγής

- Τα αναλυτικά αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων φιλοσοφίας αναρτώνται στους χώρους ανακοινώσεων του Τμήματος Φιλοσοφίας εντός είκοσι ημερών από την ημέρα ολοκλήρωσης της εξεταστικής διαδικασίας. Στη συνέχεια αναρτάται ο πίνακας με τις συνολικές μονάδες με τις οποίες πιστώθηκε ο κάθε υποψήφιος σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 5. Μεταξύ των επιλέξιμων (αρθρ. 5, Δ.1) εισάγονται στο ΠΜΣ οι πρώτοι 20 κατά την σειρά των συνολικών μονάδων, που συγκεντρώνουν. Οι υπόλοιποι θεωρούνται επιλαχόντες.
- Σε περίπτωση που δύο υποψήφιοι συγκεντρώσουν συνολικά τον ίδιο αριθμό μονάδων, προτεραιότητα έχει ο υποψήφιος με το μεγαλύτερο βαθμό στις γραπτές εξετάσεις.
- Θεωρούνται επιτυχόντες και όσοι από τους υποψήφιους ισοβάθμισαν στην γραπτή εξέταση με τον τελευταίο επιτυχόντα.
- Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι στο ΠΜΣ πτυχιούχοι υπότροφοι του ΙΚΥ, εφόσον η υποτροφία τους είναι σχετική με το αντικείμενο του ΠΜΣ. Οι υπότροφοι αυτοί εγγράφονται υποχρεωτικά στο πρώτο εξάμηνο σπουδών.
- Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι στο ΠΜΣ μεταπτυχιακοί φοιτητές που ήδη είναι εγγεγραμμένοι σε άλλο ΠΜΣ (σε ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής) με αντικείμενο τη φιλοσοφία, εφόσον συγκεντρώσουν τουλάχιστον 40 μονάδες στις γραπτές εξετάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5. Επαφίεται στη ΓΣΕΣ τυχόν αναγνώριση μαθημάτων του ΠΜΣ στο οποίο φοιτούσαν και στα οποία είχαν εξετασθεί επιτυχώς.
- Η ΣΕ υποβάλλει προς την ΓΣΕΣ προς επικύρωση τον πίνακα των επιτυχόντων για την εισαγωγή στο ΠΜΣ. Εάν δεν έχει συμπληρωθεί ο αριθμός των εισακτέων, και κατόπιν προτάσεως της ΣΕ, η ΓΣΕΣ διατηρεί τη διακριτική ευχέρεια να κάνει δεκτούς με ομόφωνη απόφασή της υποψηφίους που δεν συκέντρωσαν τουλάχιστον 8 μονάδες σε κάθε ενότητα των δύο μαθημάτων της εξέτασης εισαγωγής, εφόσον το συνολικό άθροισμα μονάδων τους στην γραπτή εξέταση είναι πάνω από 40 μονάδες, σε αριθμό που δεν υπερβαίνει το 20% των επιτυχόντων. Η συμπληρωματική επιλογή γίνεται αποκλειστικά κατά την σειρά βαθμολογίας στην γραπτή εξέταση. Οι επιλεγέντες εισάγονται συμπληρωματικά κατά την σειρά των συνολικών μονάδων, με τις οποίες έχουν πιστωθεί.
- Ο τελικός πίνακας εισαγομένων μετά την επικύρωσή του από την ΓΣΕΣ, ανακοινώνεται στους χώρους ανακοινώσεων του Τμήματος Φιλοσοφίας. Ειδοποιούνται όλοι οι εισακτέοι να εγγραφούν στο ΠΜΣ σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, που καθορίζεται από την ΣΕ σε συνεργασία και με τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλοσοφίας. Υποψήφιος που δεν θα εγγραφεί μέσα στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα χάνει το δικαίωμα εγγραφής στο ΠΜΣ, εκτός και αν επικαλεσθεί λόγους ανώτερης βίας ή σοβαρής ασθένειας. Στην περίπτωση αυτή, η ΣΕ κρίνει τους

λόγους που επικαλείται ο υποψήφιος και αποφασίζει σχετικά. Σε περίπτωση που προκύψουν κενές θέσεις λόγω μη-εγγραφής των επιτυχόντων, οι θέσεις αυτές καλύπτονται από τους επιλαχόντες, εφ' όσον ανήκουν στην ομάδα των επιλέξιμων βάσει αρθρ.5, Δ.1.

Άρθρο 7: Διδασκαλία, φοίτηση, εξετάσεις, απόκτηση ΜΔΕ

- Με την εισαγωγή του φοιτητή στο ΠΜΣ, ορίζεται από τη ΓΣΕΣ ύστερα από πρόταση της ΣΕ ένα μέλος ΔΕΠ ως επιβλέπων (σύμφωνα με τον Ν. 3685/2008), ο οποίος έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της προόδου των σπουδών του φοιτητή. Εάν ο επιβλέπων κρίνει ότι αυτό είναι απαραίτητο, μπορεί να συστήσει στον φοιτητή να παρακολουθήσει προπτυχιακά μαθήματα.

- Τα μαθήματα για την απόκτηση του ΜΔΕ διακρίνονται σε κορμού και κατεύθυνσης. Τα μαθήματα κορμού και τα μαθήματα κατεύθυνσης είναι αυτά που αναγράφονται παραπάνω στο άρθρο 4. Οι ώρες της εβδομαδιαίας διδασκαλίας κάθε μαθήματος είναι τρεις (3).

- Τα μαθήματα στο ΠΜΣ αρχίζουν το χειμερινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει δεκατρείς (13) εβδομάδες για διδασκαλία και δύο (2) εβδομάδες για εξετάσεις. Αν η διδασκαλία κάποιου μαθήματος ή σεμιναρίου διαρκέσει λιγότερο από έντεκα (11) εβδομάδες ή λιγότερο από τριάντα τρεις (33) συνολικά ώρες διδασκαλίας, το μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε επαρκώς.

- Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Φοιτητής που παρακολούθησε κάποιο μάθημα λιγότερο από το 80% των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας ανά εξάμηνο αποκλείεται από τις εξετάσεις και θεωρείται αποτυχών στο μάθημα αυτό.

- Η ύλη των σεμιναρίων συμπεριλαμβάνει ξενόγλωσσα αμετάφραστα κείμενα πάνω στα οποία εξετάζονται οι φοιτητές. Η έρευνα που διεξάγεται στο ΜΠ είναι δυνατό να εντάσσεται σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών, ανταλλαγής προσωπικού ή έρευνας, καθιστώντας απαραίτητη την ξενόγλωσσα διδασκαλία.

- Η ενεργός συμμετοχή στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος και στο «Ερευνητικό Σεμινάριο Διδασκόντων» του Τμήματος είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές, καθώς επίσης, στο πλαίσιο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, η συμμετοχή στο σεμινάριο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας που προβλέπεται στο πρόγραμμα σπουδών.

- Οι φοιτητές δύνανται – εφ' όσον προσφέρεται – να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση σε πεδία συναφή με το αντικείμενο του ΠΜΣ, η οποία ισοδυναμεί με ένα μάθημα κατεύθυνσης Γ' ή Δ' εξαμήνου (15 ή 8 ECTS αντιστοίχως). Η πρακτική άσκηση μπορεί να επιλεγεί άπαξ. Η επιλογή των φοιτητών για την πρακτική άσκηση γίνεται με κριτήρια επίδοσης των φοιτητών (ολοκλήρωση υποχρεώσεων προηγούμενων εξάμηνων και βαθμοί).

- Η διδασκαλία των μαθημάτων καθώς και η συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας μπορεί να γίνεται στην Ελληνική ή/και, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., στην Αγγλική ή σε άλλη ξένη γλώσσα.

- Η εξέταση κάθε μαθήματος μπορεί να γίνει γραπτά ή/και με εκπόνηση εργασιών.

- Οι εξετάσεις των μαθημάτων πραγματοποιούνται στο τέλος του αντίστοιχου εξαμήνου καθώς και στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Οι εργασίες κατατίθενται μέχρι το πέρας της εκάστοτε εξεταστικής περιόδου. Ο διδάσκων υποχρεούται να καταθέσει τη βαθμολογία εντός ενός μήνα από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου. Η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων καθορίζεται και

ανακοινώνεται από την Σ.Ε. στην αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς σε εναρμόνιση με το γενικό ακαδημαϊκό ημερολόγιο.

- Φοιτητής που απορρίπτεται για δεύτερη φορά σε εξέταση μαθήματος παραπέμπεται στη ΣΕ η οποία, αφού εξετάσει την γενική απόδοσή του, μπορεί να του παράσχει τη δυνατότητα μιας επιπλέον εξέτασης, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που δικαιολογούν την αδυναμία επαρκούς προετοιμασίας να προβεί στη διαγραφή του από το ΠΜΣ ή

- Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους σπουδών οφείλουν να οδηγηθούν βάσει των ειδικών ενδιαφερόντων τους στην επιλογή της ειδίκευσης που θα ακολουθήσουν.

- Η επιλογή κατεύθυνσης γίνεται με έγγραφη δήλωση του φοιτητή στη Γραμματεία του Τμήματος το Μάιο του εκάστοτε πρώτου έτους σπουδών.

- Το πρόγραμμα προσφερομένων μαθημάτων κατεύθυνσης του Β' έτους σπουδών συγκροτείται μετά την δήλωση κατεύθυνσης από τους φοιτητές.

- Κάθε φοιτητής, κατά τη διάρκεια του δευτέρου έτους σπουδών, είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει διπλωματική εργασία. Το θέμα της εργασίας αυτής επιλέγεται από το φοιτητή στο Γ' εξάμηνο σπουδών, εντός προθεσμίας που ορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή, σε συνεργασία με ένα διδάσκοντα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ως επόπτη της διατριβής. Ο επόπτης παρακολουθεί την πορεία της εργασίας του φοιτητή, υποστηρίζει την ερευνητική του προσπάθεια, αξιολογεί την ποιότητα της εργασίας και είναι εκείνος που τελικά θα εγκρίνει, με έγγραφη δήλωσή του προς την Γραμματεία, την υποβολή της διπλωματικής εργασίας προς κρίση. Κάθε διδάσκων δικαιούται να αναλάβει μέχρι τρεις διπλωματικές εργασίες ανά κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών.

- Η διπλωματική εργασία κατατίθεται στο τέλος του Δ' εξαμήνου σε τριμελή επιτροπή που ορίζεται με απόφαση της ΓΣΕΣ, και στην οποία μετέχουν ο επόπτης, και δύο άλλα μέλη ΔΕΠ ή ερευνητές βαθμίδων Α ή Β κάτοχοι διδακτορικού τίτλου με συναφές γνωστικό αντικείμενο προς αυτό της διπλωματικής εργασίας. Η υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας γίνεται ενώπιον ακροατηρίου σε ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τον επιβλέποντα σε συνεργασία με τα άλλα δύο μέλη της επιτροπής και ανακοινώνεται στο Τμήμα από την Γραμματεία. Μετά το πέρας της δημόσιας υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας από το φοιτητή, η επιτροπή εγκρίνει την διπλωματική εργασία. Η απόφαση για έγκριση μπορεί να ληφθεί και την συμφωνία δύο μόνων μελών, τα οποία και βαθμολογούν. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 5-10. Αν η εργασία δεν εγκριθεί από την Επιτροπή (τουλάχιστον δύο δεν συμφωνούν με την έγκριση), τότε η επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το φοιτητή τη βελτίωσή της, την τροποποίηση ορισμένων τμημάτων ή τη ριζική αναμόρφωσή της. Στην περίπτωση αυτή η εργασία μπορεί να επανυποβληθεί και επανεξετασθεί για μια ακόμη φορά, όχι νωρίτερα από (3) μήνες ούτε αργότερα από έξι (6) μήνες από την προηγούμενη εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ.5 του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Πατρών (ΦΕΚ 1062/14.7.2004).

- Απαραίτητες προϋποθέσεις για την απόκτηση του ΜΔΕ είναι οι εξής ακριβώς (α) οι υποψήφιοι να έχουν επιτυχώς εξετασθεί σε επτά (7) μαθήματα (τέσσερα μαθήματα κορμού, εκ των οποίων υποχρεωτικά ένα μάθημα “Θέματα Γνωσιοθεωρίας και Μεταφυσικής” και ένα μάθημα “Θέματα Ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας”, και τρία μαθήματα κατεύθυνσης)· (β) να έχουν συμμετάσχει επιτυχώς στο σεμινάριο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας· και (γ) να έχουν λάβει προβιβάσιμο βαθμό στη διπλωματική τους εργασία.

- Ο βαθμός του ΜΔΕ προκύπτει από το άθροισμα των βαθμών των επτά (7) μαθημάτων και του βαθμού της διπλωματικής εργασίας πολλαπλασιαζόμενου επί τρία (3).

- Παράταση της διάρκειας φοίτησης πέραν των προβλεπόμενων τεσσάρων εξαμήνων για την ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας μπορεί να χορηγηθεί, μετά από αίτηση του φοιτητή προς την Γ.Σ.Ε.Σ., για ένα εξάμηνο εάν συντρέχουν σοβαροί λόγοι. Το αίτημα αυτό είναι δυνατόν να επαναληφθεί. Σε καμμία περίπτωση η διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) έτη.

- Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής έχει δικαίωμα να ζητήσει, με αίτησή του, άδεια αναστολής της παρακολούθησης των μαθημάτων ή της εκπόνησης της διπλωματικής του εργασίας. Η άδεια χορηγείται με απόφαση της ΣΕ για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους, μόνο μια φορά, και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερης διάρκειας των δύο ακαδημαϊκών εξαμήνων ούτε μικρότερης του ενός εξαμήνου. Ο χρόνος αναστολής φοίτησής του δεν υπολογίζεται σε περίπτωση υπέρβασης της χρονικής διάρκειας φοίτησης.

Άρθρο 8: Διδακτικό προσωπικό

1. Τη διδασκαλία των μαθημάτων και σεμιναρίων του ΜΠΣ, καθώς και πιθανών πρακτικών ασκήσεων, μπορούν να αναλάβουν:

α) Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών

β) Μέλη άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ομότιμοι καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές και αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές.

γ) Διδάσκοντες βάσει του π.δ. 407/1980 (ΦΕΚ 112 Α'), οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

δ) Ερευνητές Α' ή Β' βαθμίδας αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, που είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος σχετικού με το γνωστικό αντικείμενο το οποίο θα κληθούν να διδάξουν και έχουν επαρκή επιστημονική, ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα γύρω από το αντικείμενο αυτό.

ε) Περιορισμένος αριθμός σεμιναρίων ή διαλέξεων στο πλαίσιο ενός μαθήματος μπορεί να ανατεθεί σε όσους αναφέρονται παραπάνω (§§α-δ) και υπό την εποπτεία και την ευθύνη του μέλους ΔΕΠ στο οποίο έχει ανατεθεί η διδασκαλία του εν λόγω μαθήματος.

- Η ανάθεση διδασκαλίας μαθήματος ή μέρους μαθήματος, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου, γίνεται με απόφαση της ΓΣΕΣ στα τέλη Μαΐου.
  - Δεν επιτρέπεται, σε καμιά περίπτωση, η αποκλειστική απασχόληση μέλους ΔΕΠ στο ΠΜΣ (παραγρ. 3β του άρθρου 12 του Ν.2083/92). Δεν επιτρέπεται επίσης η ανάθεση στον ίδιο διδάσκοντα πέραν του ενός μαθήματος ανά εξάμηνο.
-